

Ordfører Bent Gabrielsen sin tale til Europaparlamentet's fiskerikomité i Torsvåg 29. mai 2008.

Velkommen til Karlsøy den nordligste kommunen i Troms, også kalt porten til Nordishavet. Kommunen vår består av over 600 øyer og holmer, hvorav fem øyer med fast bosetning. Vi er en ren øykommune, uten fastland, og vi er et levende øyrike ute i havgapet. På ca 1100 km² landareal lever om lag 2400 innbyggere i hovedsak av fiskerelatert virksomhet.

Primærnæringen er den bærende sysselsettingen her i kommunen, hvor vi har verdiskapning både på land og på havet. Verdiskapningen og ringvirkningene av fiskerinæringen er helt avgjørende for bosetningen i kommunen vår. For å kunne bevare den verdikapningen vi har, ser vi at den satsningen vi har gjort på den mindre kystflåte i kommunen har vært vellykket.

Vi har i dag ca 200 registrerte fiskefartøy i vår kommune, av disse er kun to båter over 15 meter. Disse båtene leverer fangstene sine i all hovedsak til de lokale fiskemottakene. I 2007 ble det landet over 12 tusen tonn fisk rund vekt i vår kommune. Karlsøy kommune har fire fiskemottak, et av verdens største klippfisktørkeri, en ferdigmat produsent, 6 oppdrettslokaliteter og en røyeprodusent. Dette sett i sammenheng med den flåtesammensetningen vi har, er dette gode tall.

Vi har til sammen ca 500 mennesker direkte knyttet til fiskerelatert næring i kommunen, noe som vil si ca 20 % av hele befolkningen. I tillegg har vi også fra de eldste, på 60-70 år, som ror på hjemmehavet, til de yngste som skjærer torsketunger, ned til 7 års alderen. Når vinterfisket står på går alle hjulene for fullt, med lange arbeidsdager for alle både på land og på havet.

I tillegg til den lokale flåten er det også mange fiskere hjemmehørende i andre kommuner som tar kvoten sin i vinterhalvåret, dette på grunn av den gode tilgangen til fisk i vintertorskfisket.

De større fiskefartøyene har mer og mer gått over til frys, som igjen leverer sine fangster lengre borte fra fiskefeltene. Dette er en utvikling som vi ser bør endres. Et økt fokus på landing av fersk fisk nærmere fiskefeltene, også for den større fiskeflåten, vil føre til at kvaliteten på råstoffet ut i markedet blir bedre og at kystsamfunnene får en større sysselsetting og verdiskapning. Da kan vi snart være på samme nivå som et av toppårene 1996, da vi tok i mot 64 tusen tonn fisk i vår kommune.

Miljøaspektet er også en faktor som spiller inn med leveranser nært opp til fiskefeltene. Vi ser også at temperaturen i havet har steget de siste år, og som en konsekvens av dette har torskens gytemønster endret seg en del, ved at den nå gyter lengre nord enn det den gjorde tidligere. Mens torskens hovedgytefelt tidligere var i Lofoten har den nå gytefelt her langs kysten av Troms.

Karlsøy er blant verdens viktigste eksportører av saltfisk, med Portugal, Spania, Jamaica og Brasil som primærmarked.

Vi har et stort spekter av produkter vi produserer her ute, for eksempel saltfisk, klippfisk,

filet, tørrfisk, laks, røye og mye mer.

Norfra sin satsning på fersk fisk, med høy kvalitet og mottak av den mindre kystflåte har også lyktes. Inntrykket som jeg sitter med, sett fra utsiden, viser en bedrift med gode arbeidstakere som i lag med bedriften har et hovedfokus på god kvalitet. Bedriften evner i tillegg å se stadig nye muligheter i næringa, da spesielt med tanke på tørrfisk og oppdrettstorsk. De har også bidratt til at mulighetene å drive som kystfisker i Karlsøy er god, med de tilrettelegninger de har gjort for kystflåten.

Fiskeflåten i Torsvåg, vil jeg påstå i dag, driver meget godt og er en stor bidragsyter til verdiskapningen i kommunen. Mange har lineegnere tilknyttet driften i store deler av året, i tillegg til at de holder hjulene i gang på fiskemottaket. De er godt representert med forskjellige typer passive fiskeredskaper som garn, lina og juksa, dette skader ikke havbunnen eller artsmangfoldet i havet. Fiskebåtene er også i ferd med å fornyes der fart og effektivitet er viktige kriterier. Vi ser at fiskebåtene har gått fra å bli drevet av menneskelig energi, til at de nå blir drevet av større og større maskiner, for å drive fisket mest mulig effektivt. Det som har kommet i de senere år er speedsjarkene, hvor det er en innsparing på ganske mye til når det gjelder transport til og fra fiskefeltene.

Flytebryggene som ligger her er et samarbeid mellom fiskeridepartementet v/kystverket, kommunen og de lokale fiskerne. Dette gjøres for å lette arbeidsdagen for fiskerne, ikke minst for å sette sikkerheten til fiskerne i fokus, men også for at det blir enklere for fiskerne å komme til og fra båtene. Det er også planlagt og etablert flere flytebryggeprosjekter på andre steder i kommunen med samme formål.

En bærekraftig forvaltning av den norskarktiske torskebestanden er av stor betydning for økosystemet og det biologiske mangfoldet i Barentshavet. En riktig forvaltning er også svært viktig for vår eksport av sjømat, og for å opprettholde livskraftige kystsamfunn i Norge.

I 2007 utgjorde torskekvotene i Barentshavet en førstehåndsverdi på mellom 8 og 9 milliarder NOK. Kampen mot svartfisket, som vi har sett mye av i Barentshavet de siste årene, er en sentral del av regjeringa sitt arbeid for å sikre en bærekraftig forvaltning av fiskeressursene. Jeg vil berømme det arbeid som er gjort fra regjeringen sin side i denne sammenhengen.

Dette er ei næring preget av store svingninger, både fra naturens side og ved menneskelige reguleringer. En ting er i alle fall sikkert: Fiskeriene er preget av svingninger, og det er opp til oss å tilpasse oss dette. Vi må hele tiden sørge for et bærekraftig uttak av fiskeressursene for at samfunn slik som Karlsøy kommune kan overleve også i fremtiden.

Situasjonen i norske farvann er oppløftende. Bestanden av norsk arktisk torsk er i god stand. Og når det i tillegg har vært satt i verk tiltak for å bygge opp kysttorskebestandene, kan alle trygt kjøpe og spise norskfanga torsk.

Karlsøy kommune gir også gunstige lån til kjøp av fiskefartøyer gjennom næringsfondet, noe som gjør det enklere for nye fiskere som vil etablere seg i næringen å kunne kjøpe seg båt.

Det vil senere bli servert mat med råstoff fra det lokale næringsliv, dette for å vise det store mangfoldet i råstoff og ferdigproduktet havet gir oss her i kommunen.

Jeg vil på nytt ønske dere alle hjertelig velkommen og håper dere får bedre kunnskap om hvordan vi lever og virker her ute i vår vakre kommune.

Takk for oppmerksomheten!